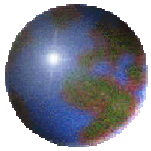

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

**"Mokymų, apie kultūrinių
skirtumų pažinimą ir
tarpkultūrinės kompetencijos
ugdymą, metu įgytos patirties ir
temų analizė "**

Dr. Eglė Virgailaitė-Mečkauskaitė

PROJEKTAS „Informacinės-konsultacinės platformos sukūrimas:
regioninių imigracijos centrų plėtra Lietuvoje“

Diskusijų bendrieji tikslai:

- Aptarėme kokias tarpkultūrinės kompetencijas turime turėti dirbdami ar bendraudami su imigrantais, trečiųjų šalių piliečiais.
- Kaip pati priimančioji kultūra įtakoja trečiųjų šalių piliečių galimybes ir grėsmes integruotis?
- Kaip egzistuojantys kultūriniai skirtumai įtakoja konfliktines situacijas tarp trečiųjų šalių piliečių ir kitos kultūros atstovų?

Diskusijų metu aptarti klausimai: (1)

- *Kuo svarbūs atvykusiųjų iš trečiųjų šalių ir lietuvių kultūriniai skirtumai/ar jie gali įtakoti konfliktines situacijas? Kokios jos gali būti?*
- *Kuo imigrantai iš trečiųjų šalių mums, kaip Lietuvos visuomenės atstovams, yra grėsmingi? Kas kelia didžiausią nerimą ir kodėl mes jų bijome?*
- *Kiek svarbu įtraukti atvykusiuosius į bendruomeninį gyvenimą, esamų bendruomenių veiklą?*
- *Kuo svarbus šeimų integravimas į vietos bendruomenes? Kokia vaikų integracijos į švietimo sistemą reikšmė?*
- *Kokios įdarbinamų užsieniečių galimybės, kokie jų privalumai? Kokios srities specialistai dažniausiai kviečiami dirbti iš trečiųjų šalių?*

Diskusijų metu aptarti klausimai: (2)

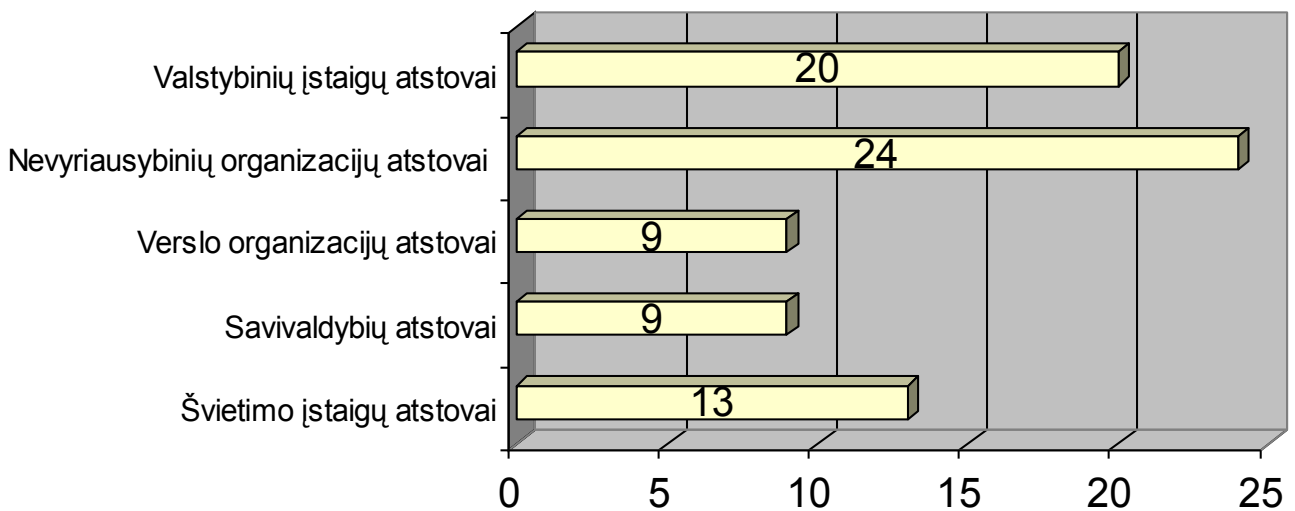
- *Kuo skiriasi priverstinė imigracija nuo savanoriškos?*
- *Kaip vertinate trečiųjų šalių piliečius, siekiančius investuoti Lietuvoje? Kokia gali būti jų investicijų nauda? Kokios grėsmės?*
- *Priemonės, kurių bus imtasi siekiant sėkmingos imigrantų integracijos. Kiek ir kodėl jos būtinos. Ar būtina jas priimti skubiai? Ar realiai praktikoje šios priemonės vyksta, veikia?*
- *Kas prie ko turėtų taikytis: imigrantas prie mūsų šalyje gyvenančiųjų ar mūsų tautiečiai prie atvykusiojo asmens? Kiek vieni kitiems galime padėti suprasti ir prisitaikyti?*
- *Kiek lietuviai lankstūs imigrantų iš trečiųjų šalių priėmimo klausimu?*
- *Kiek mes toleruojame kultūrinius skirtumus?*

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Dalyvių pasiskirstymas pagal užimtumą (N-75)

	Švietimo įstaigų atstovai	Savivaldybių atstovai	Verslo organizacijų atstovai	Nevyriausybinių organizacijų atstovai	Valstybinių įstaigų atstovai
□ Dalyvių pasiskirstymas pagal užimtumą (N-75)	13	9	9	24	20

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Konkretūs tikslai pagal analizuojamas temas:

TIKSLAS: vertybių įsisąmoninimas per aktyvų klausymąsi.

TIKSLAS: žinių apie kitų kultūrų atstovus "atgaivinimas", tolerancijos ugdymas.

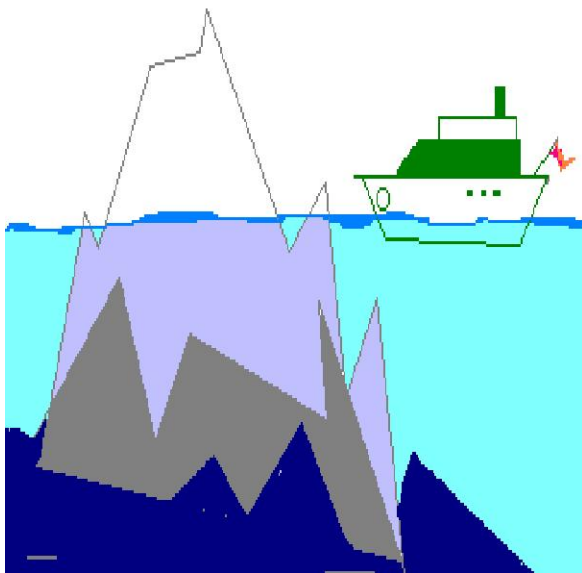
TIKSLAS: problemų sprendimo įgūdžių ugdymas per simuliacines priemones.

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Kultūra kaip ledkalnis

Kultūros dalykai, kurie yra matomi, išmokstami, aiškūs.

Tranzito zona, kuomet negali būti tikras ar tu tą kultūrą pažįsti ar ne, nes kai kurie dalykai iškyla į paviršių ir po to pasislepia.

“Užslėpta” kultūra: įpročiai, supratimai, vertybės, vertinimai, nuomonės ir pan.

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Penki kultūrų klasifikacijos bruožai:

- **Identitetas**
Ar aš unikalus individas, asmuo? Ar grupės narys?
- **hierarchija**
Ar visi žmonės lygūs? Ar gimė turėdami vienokį ar kitokį statusą?
- **lytis**
Kariai versus tarnaitės/motinos? Ar unisex?
- **tiesa**
Ar svetimi, keisti dalykai yra grėsmingi, pavojingi? Ar įdomūs?
- **dorybė**
Gyventi šiandiena? Ar rytojumi?

Užsieniečių teisės ir pareigos

- Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje turi tas teises ir laisves, kurias numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos įstatymai ir Europos Sąjungos teisės aktai.
- Jie Lietuvos Respublikoje yra lygūs pagal įstatymus, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras.

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Socializacijos įtaka tarpkultūrinės kompetencijos formavimuisi

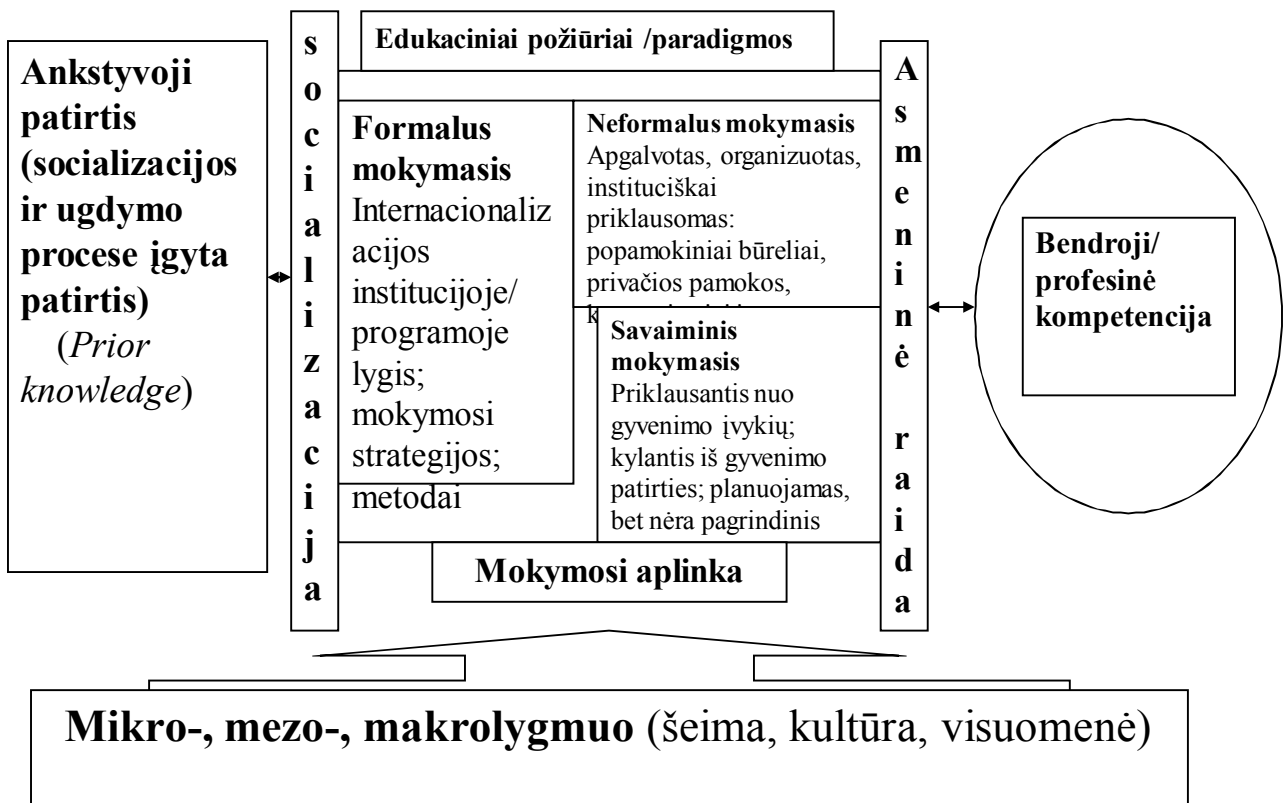
- Kompetencija, būdama sudėtingu konstruktu, ugdomu visą žmogaus gyvenimą, apima visus socializacijos veiksnius (mokyklą, šeimą, bendraamžių grupes ir pan.), formalus, savaiminio, neformalus mokymosi formas, mokymosi visą gyvenimą strategiją, žmogaus turimą patirtį.

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Kompetencijos ugdymą visą gyvenimą sąlygojantys veiksniai

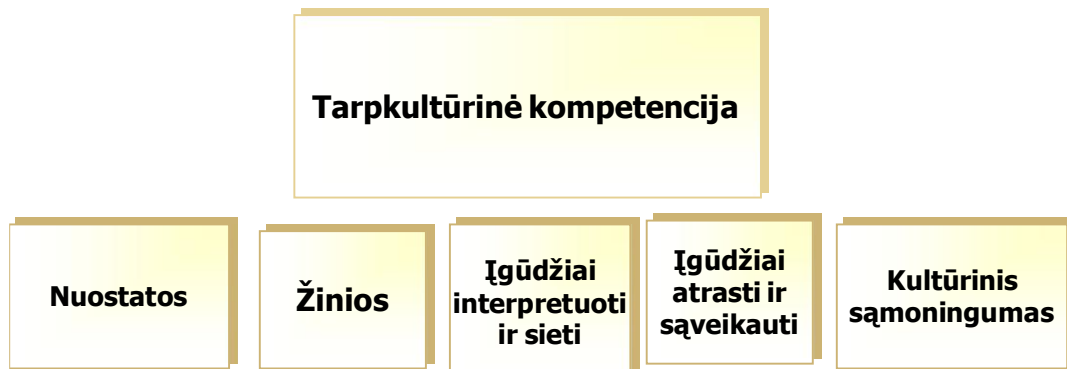

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Tarpkultūrinės kompetencijos modelis pagal Byram (1997) ir Sercu (2004)

Analizuojant 5 su tarpkultūrinėmis kompetencijomis susijusias knygas (handbooks) pastebėta, kad:

Tekstai orientuoti į žinių reprodukovimą (kas yra nepakankama kalbant apie tarpkultūrinės kompetencijos vystimasi):

- a) Žinios apie įvairias kultūras;
- b) Žinios apie įvairių tarpkultūrinių problemų sprendimą (pavyzdžiai iš kritinių incidentų pagal įvairias kultūrų dimensijų teorijas moteriškumo/vyriškumo, valdžios atstumo, individualizmo/kolektyvizmo, neapibrėžtumo vengimo)

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Simuliacinių žaidimų ypatybės

- Efektyvus būdas plėtoti tarpkultūrinę kompetenciją yra patirtinis mokymasis, problemų sprendimu grįstas mokymasis arba išgalvotos konstruojamos realaus pasaulio situacijos (simuliaciniai žaidimai), į kurias įsitraukia įvairūs žmonės.

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Simuliacinių žaidimų ypatybės

TEKSTAS

+

VEISKMAS

+

DALYVIAI

=

TARPKULTŪRINĖ KOMPETENCIJA

Simuliacinių žaidimų ypatybės

- Sukurta įsivaizduojama, netikra aplinka, arba kultūra;
- Scenarijaus laikymasis yra labai svarbus, norint pasiekti rezultatų;
- Sudėtingas pats žaidimo procesas:
  - 1) Žaidimo vedėjas turi būti pasiruošęs, turėti užduotis, pateikti instrukcijas, sukurti situacijas, parašyti scenarijus dalyviams, kurie atitiktų tikras gyvenimiškas situacijas);
  - 2) Reikalingos įvairios pagalbinės priemonės (markeriai, lipni juosta, kortelės, popierius, balionai, užduotys ir pan.).

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

AČIŪ UŽ DĖMESĮ